

FÜGGETLEN RENDESZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/325/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

13/2018. (I. 25.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2017. augusztus 8-án előterjesztett **panaszát** a 2018. január 25-én megtartott zárt ülésén született döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Sz.-i Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2017. július 21-én, közúton foganatosított rendőri intézkedés és az annak során tanúsított bánásmód miatt 2017. augusztus 8-án, elektronikus úton terjesztette elő panaszát, amit aznap postai úton megerősített.

I.

1) A panaszbeadvány szerint a panaszos 2017. július 21-én 10 óra 30 perc körül kerékpárral közlekedett B. településen, a L. úton, majd pedig a J. utcán, és a felüljáró után rendőri intézkedés alá vonták.

Az intézkedő rendőrök szolgálati gépkocsival hátulról közelítettek a panaszos felé, majd pedig rövid hangjelzést adtak. Ezt megelőzően azonban semmilyen módon nem jelezték megállítási szándékukat.

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A hangjelzés időpontjában a szolgálati gépkocsi eleje már a panaszos kerékpárjának hátsó kereke vonalában haladt attól kb. 50-80 cm távolságban, oldalról.

Két rendőr ült a szolgálati gépkocsiban, azonban a panaszossal szembeni intézkedés időtartama alatt ez egyikük szinte végig távol volt (aki a panaszos és a másik rendőr között elhangzottakat nem hallhatta, azokat nem tanúsíthatja a panaszos megítélése szerint). A panaszossal szemben ténylegesen intézkedő rendőr nem hallgatta meg a panaszost, a felvetéseire nem, vagy csak alig reagált, kérdéseire nem volt hajlandó válaszolni. A rendőr azt állította, hogy a panaszost korábban már figyelmeztetésben részesítette szabálysértés miatt, ami azonban valótlan állítás.

2) A panaszos sérelmezte megállításának veszélyeztető jellegét, továbbá azt, hogy a szabálysértés megállapításakor a rendőrök számos tényezőt nem vettek figyelembe, az eljárást méltánytalanul egyoldalúan folytatták le vele szemben.

A panaszos beadványában megjelölte a vele szemben lekezelően intézkedő rendőrt (*Kökény Sándor György*), és a szolgálati gépkocsi forgalmi rendszámát (*MFR-722*).

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A panaszossal szemben a Sz.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály B.-i Rendőrőrs állományába tartozó rendőr intézkedett: a panaszos által név szerint megjelölt c. r. zászlós körzeti megbízott, aki a B. Városrendészet rendészével közös járőrszolgálatot látott el. A szolgálat során a rendőrség használatában lévő, ... forgalmi rendszámú, rendőri jelleggel ellátott szolgálati személygépjárművet használták.

3) Az intézkedő c. r. zászlós utólagos jelentése az alábbi adatokat tartalmazza.

a) 2017. július 21-én 13 óra 30 perc körül a c. r. zászlós körzeti megbízott – a megnövekedett gépjármű és kerékpáros forgalomra tekintettel – álló ellenőrzést hajtott végre B. településen, az L. úton, mivel az ott közlekedő kerékpárosok folyamatosan megszegik a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) vonatkozó szabályait: a kiépített kerékpár- és gyalogút helyett az úttesten kerékpároznak.

Az álló ellenőrzés során a c. r. zászlós azt tapasztalta, hogy a panaszos a L. úton kerékpározik a G. utca irányából Sz. város irányába oly módon, hogy a kiépített kerékpár- és gyalogutat figyelmen kívül hagyva az úttesten halad. Ezen cselekménnyel elkövette a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 224. §-ának (1) bekezdésébe és a KRESZ 54. §-ának (11) bekezdésébe ütköző szabálysértést.

Amikor a panaszos a rendőr előtt elhaladt, felszólította „legyen szíves a továbbiakban a kerékpárúton közlekedni”. Ekkor a rendőr az úttest másik oldalán állt, a szabályoknak megfelelően egyenruhában, láthatósági mellényben. A városrendész a c. r. zászlóstól kb. két méterre, a szabályoknak megfelelő rendészeti egyenruhában állt.

A panaszos a felszólítást követően a rendőrré nézett, és annak ellenére tovább kerékpározott Sz. város irányába és az úttesten behajtott a L. út és a ... főút kereszteződésénél lévő körforgalomba.

Mivel a panaszos a rendőri felszólítás ellenére a szabálysértést tovább folytatta, így a rendőr utána ment szolgálati gépjárművel. Amikor a J. utcában lévő pékség parkolójánál a panaszost utolérték kb. 6-7 méter távolságban, a rendőr a megkülönböztető fényjelzést felkapcsolta és a szolgálati gépkocsi hangosbeszélőjén felszólította, hogy a kerékpárral álljon félre rendőri intézkedés céljából.

b) Miután a panaszos a pékség parkolójában félrehúzódott és megállt, a szolgálati gépkocsival mellé értek kb. két méterre, annak jobb első leengedett ablakán keresztül a rendőr ismételtén közölte, hogy őt rendőri intézkedés alá vonta, és „legyen szíves, szálljon le a kerékpárról”.

Miután a panaszos félreállt, majd leszállt a kerékpárról, a szolgálati gépkocsit a rendőr leparkolta és panaszost az általa elkövetett szabálysértés miatt intézkedés alá vonta.

A c. r. zászlós az intézkedés megkezdésekor a napszaknak megfelelően – az alaki szabályok betartásával – köszönt, bemutatkozott, tájékoztatta a panaszost a szolgálati helyéről, rendfokozatáról és jelvéyszámáról, majd tájékoztatta, hogy azért vonta intézkedés alá, mert az általa elkövetett cselekményével megvalósította a Szabs. tv. 224. §-ába és a KRESZ 54. §-ának (11) bekezdésébe ütköző szabálysértést, mivel a kiépített kerékpár- és gyalogút ellenére a L. út úttestjén kerékpározott, valamint a körforgalomba is szabálytalanul, az úttesten hajtott be.

Az intézkedés során a városrendész a rendőrtől kb. 2 méterre tartózkodott és végig figyelemmel kísérte az intézkedést.

c) A panaszos az intézkedés során nem volt együttműködő, a helyszínen nem ismerte el az elkövetett szabálysértést, a felajánlott helyszíni bírságot nem fogadta el. A rendőr közölte vele, hogy – mivel a felajánlott helyszíni bírságot nem fogadta el – vele szemben az általa elkövetett szabálysértés miatt a Sz.-i Rendőrkapitányságon szabálysértési feljelentést tesz, amit a helyszínen tudomásul vett.

d) Az intézkedés során olyan nem hangzott el, hogy a panaszossal szemben a korábbiakban történt volna bármilyen rendőri intézkedés a rendőr részéről.

e) Miután a c. r. zászlós az intézkedést befejezte, elköszönt a panaszostól és felhívta a figyelmét, hogy a későbbiekben a L. úton a kiépített kerékpár- és gyalogúton kerékpározzon.

f) A panaszossal szembeni intézkedést követően, 15 óra 46 perckor egy személygépkocsi vezetőjével szemben hajtott végre intézkedést a rendőr a B. település, L. út 3. szám előtt, mikor is azt tapasztalta, hogy a panaszos a település irányából közlekedik a L. úton oly módon, hogy a kiépített kerékpár- és gyalogút ellenére az úttesten kerékpározik.

Mivel a korábban megkezdett miatt a rendőr a panaszossal szemben nem tudott intézkedést kezdeményezni, a városrendész a rendészeti kamerán rögzítette a panaszos magatartását.

g) A c. r. zászlós a panaszossal szemben a Sz.-i Rendőrkapitányságon 2017. július 22-én szabálysértési feljelentést készített.

3) A B.-i Önkormányzat Polgármesteri Hivatal Rendészet rendészének jelentése az alábbi információkat tartalmazza.

a) 2017. július 21-én közös rendészeti járőrfeladatot végzett a rendész a c. r. zászlóssal, szolgálati gépkocsival. Álló ellenőrzés keretében a B. település, L. úton ellenőrizték a kerékpárút miatt nagyon jelentős számú kerékpáros, illetve személygépjármű-forgalmat. (A L. úttal párhuzamosan kiépített kerékpárút áll a kerékpárosok rendelkezésére, amelyet azok a KRESZ 54. § (11) bekezdése értelmében használni kötelesek.)

13 óra 30 perc körül a rendőrrel észlelték, hogy egy fehér és kék kerékpáros ruhát, valamint egy fehér színű bukósisakot, azon rögzített kamerát viselő kerékpáros (a panaszos) közeledik a L. úton a ... főút irányába, feléjük. A c. r. zászlós a feléjük közeledő és mellettük elhaladó panaszos figyelmét felhívta arra, hogy a kerékpárúton közlekedjen. A panaszos annak nem tett eleget, és bár feléjük nézve észlelte a felszólítást, továbbhajtott a ... főút felett átvilágító két körforgalmon, a J. utcára letérve. Ezt észlelve követték a panaszost, és a J. utcán a pékség előtti parkolónál a szolgálati gépjármű megkülönböztető fény- és hangjelzését használva intézkedés alá vonták. A c. r. zászlós az intézkedés alaki és formai szabályait betartva tájékoztatta a panaszost az intézkedés okáról, majd elkérte a személyi okmányait, amelyek alapján a szabálysértőt azonosították. Mivel a felajánlott helyszíni bírságot nem fogadta el, a c. r. zászlós tájékoztatta a panaszost, hogy vele szemben szabálysértési feljelentést tesz, amit tudomásul vett.

b) Ugyanazon a napon, délután 15 óra 46 perckor a L. úton ugyanolyan formában álló ellenőrzést végeztek, amikor is a B. település, J. utca irányából, a ... út feletti körforgalomból kihajtva feltűnt a panaszos, akit mintegy két órával korábban intézkedés alá vontak. A kijelölt kerékpárút helyett a közúton közlekedett, és mindeközben elhaladt mellettük a L. úton. Mivel az észlelés időpontjában másik intézkedést hajtottak végre, a panaszost nem tudták utólag intézkedés alá vonni.

c) A rendész mind a panaszossal szembeni rendőri intézkedésről, mind pedig a 15 óra 46 perckor történt újabb szabálysértésről a rendészeti testkamerával videofelvételt készített.

4) A Sz.-i Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele jelen Állásfoglalás II. rész 2)-3) pontjaiban ismertetettekhez képest az alábbi többlet adatokat tartalmazza.

A panaszossal szemben szabálysértési feljelentés készült, amit – tekintettel az állandó lakhelyére – a Sz.-i Rendőrkapitányság végleg, eredetben megküldött a Budapesti Rendőr-főkapitányság egyik kerületi rendőrkapitányságára, a szabálysértési eljárás lefolytatása végett.

A rendőri intézkedésről a rendőrség nem készített sem kép-, sem hangfelvételt, (azonban a rendész testkamerát használt).

III.

A Testület felvilágosítás-kéréssel fordult a B.-i Polgármesteri Hivatal Rendészet osztályvezetőjéhez annak érdekében, hogy a megjelölt testkamera felvételeket továbbítsák.

1) Az első felvételt 2017. július 13 óra 34 perctől rögzítette a testkamera. A 2 perc 16 másodperc terjedelmű felvételen látható, hogy az egyenruhás rendőr elkéri a panaszostól az iratait, közben elmondja, hogy a panaszos kétszer is szabálysértést valósított meg, mert a KRESZ 54. §-ának (11) bekezdése alapján a kiépített kerékpár- és gyalogút ellenére az úttesten kerékpározott. Ez nem lehetőség, hanem kötelezettség. Akkor figyelmeztették, szóltak neki, de a panaszos a körforgalomba is ugyanúgy ott hajtott be, ők pedig jöttek utána. Ha a panaszos elismeri a szabálysértés tényét, helyszíni bírságot tud felajánlani, ha nem, szabálysértési feljelentést fognak tenni. A panaszos rázza a fejét, és mond valamit, ami azonban a közút zajától nem érthető. A rendőr a rendésznek átadja a panaszos iratait és mondja, hogy akkor a másik szabálysértést is beleírja. Odalép hozzá, de pontosan nem

hallható a közlés, csak annyi, hogy a közúti forgalomban résztvevő kerékpárokat mivel kell felszerelni. Innentől kezdve a rendőri intézkedés nem hallható és látható, mivel a rendész a panaszos irataival a szolgálati gépkocsinhoz megy, hogy rögzítse az adatokat.

2) A második, 41 másodperc terjedelmű felvételen látható, hogy a panaszos kerékpárjával ismét az úttesten halad el. Hallható, hogy megjegyzik: ugyanaz az úriember, akivel szemben 13 óra 35 perckor feljelentést tettek, ugyanazt a szabálysértést követi el.

IV.

A panaszbeadvány azon része tekintetében, hogy a szabálysértés megállapításakor az intézkedő rendőr számos tényezőt nem vett figyelembe, és az eljárást méltánytalanul egyoldalúan folytatták le vele szemben, a Testület az alábbi megállapítást teszi.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
  - b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá – panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően
    - ba) az országos rendőrfőkapitány,
    - bb) a belső bűnmegelőzési és büntelődési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
    - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója
- bírálja el.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján ugyanakkor kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A szabálysértési eljárás szabályait a Szabs. tv. tartalmazza. **A Testület hatáskörén kívül esik annak megítélése, hogy a panaszos cselekménye szabálysértést valósított-e meg az, hogy a szabálysértési eljárást vele szemben a hatóság hogyan folytatta le, Nem jogosult továbbá annak megítélésére sem, hogy az eljárás során mit és milyen módon értékelt bizonyítékként a szabálysértési hatóság.**

V.

A Testület érdemben vizsgálta ugyanakkor a beadvány azon részét, amelyben a panaszos sérelmezte a közúton történő megállítása veszélyeztető jellegét, illetve az intézkedő rendőr bánásmódját. **A panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt**

intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, a XX. cikkben foglalt testi épséghez, illetve az XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrségnek keletkezett-e intézkedési kötelezettsége a panaszossal szemben.

A panaszbeadvány és a rendőrségi dokumentumok egyezést mutatnak abban, hogy a rendőrök a közúton vonták intézkedés alá a kerékpárral közlekedő panaszost. A panaszbeadványban a panaszos ugyanakkor nem részletezte azt, hogy hogyan közlekedett az úton.

A rendőrségi dokumentumok szerint a rendőr és a rendész álló ellenőrzést hajtott végre a kérdéses közúton, amikor észlelték a kerékpáros panaszost, aki a kiépített kerékpár- és gyalogutat figyelmen kívül hagyva az úttesten közlekedett, amivel szabálysértést valósított meg.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 2. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében. Ugyanezen törvényhely 4. pontja szerint továbbá közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

Tekintettel arra, hogy az intézkedő rendőr közlekedésrendészeti ellenőrzés során járt el, a Testület utal az Rtv. 44. §-ára, amelynek (1) bekezdés b) pontja szerint a rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

A közlekedésrendészeti intézkedés során tehát a rendőrség ellenőrizheti a közlekedési rendszabályok megtartását, amely intézkedési jog a rendőrséget minden esetben (akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal) megilleti.

A rendőrség által hivatkozott és észlelt szabályszegéssel összefüggésben továbbá a Testület utal a KRESZ és a Szabs. tv. vonatkozó rendelkezéseire. A KRESZ 54. §-ának (1) bekezdése szerint kerékpárral a kerékpárúton, a kerékpársávon vagy erre utaló jelzés (117/c. ábra) esetében az autóbusz forgalmi sávon, ahol ilyen nincs, a leállósávon vagy a kerékpározásra alkalmas útpadkán, illetőleg – ha az út és forgalmi viszonyok ezt lehetővé teszik – a lakott területen kívüli úton, a főútvonalként megjelölt úton az úttest jobb széléhez húzódva kell közlekedni. A (2) bekezdés szerint lakott területen levő olyan úton, ahol az úttest kerékpár közlekedésre alkalmatlan, továbbá ahol a (7) bekezdés a)

pontja szerint tilos, kerékpárral a gyalogos forgalom zavarása nélkül és legfeljebb 10 km/óra sebességgel a járdán is szabad közlekedni. Ugyanezen jogszabályhely (11) bekezdése kimondja, hogy amennyiben az út mellett, annak vonalvezetését követve kerékpárutat vagy gyalog- és kerékpárutat jelöltek ki, a kétkerekű kerékpároknak a kerékpárúton vagy a gyalog- és kerékpárúton kell közlekedni. Ha a lakott területen a nem főútvonalként megjelölt út mellett annak vonalvezetését követve kerékpárutat vagy gyalog- és kerékpárutat jelöltek ki és az úton kerékpár nyomot (158/k. ábra) is kijelöltek – ha a közúti jelzésekből más nem következik – a kétkerekű kerékpárok az úttesten is közlekedhetnek.

A Szabs. tv. 224. §-a szerint a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértését valósítja meg az, aki a KRESZ meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor a rendőrség az intézkedés jogalapjaként szabálysértés gyanújára hivatkozik – az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

Erre a kérdésre a Testület egyértelmű igennel felelt. A rendőrök a kérdéses időpontban a megnövekedett járműforgalom miatt közlekedési akcióterv alapján folytattak intézkedést, annak időtartama alatt észlelték a szabálysértést, ezért vonták intézkedés alá a panaszost. **A szabálysértés észlelése olyan körülmény volt, amely a közrend védelme érdekében az Rtv. idézett 13. §-a alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. Megállapítható továbbá az is, hogy a rendőrség az Rtv. 44. §-a alapján is indokoltan járt el, a közlekedésrendészeti intézkedés (annak keretében igazoltatás) foganatosításakor. A Testület megállapítása szerint jogszerű volt a rendőri fellépés, ami által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

2) A panaszos szerint a közúton történő megállítása veszélyeztető jellegű volt: a rendőr szolgálati gépkocsival hátulról közelített a panaszos felé, rövid hangjelzést adott, azt megelőzően azonban semmilyen módon nem jelázta a megállítási szándékot, illetve a hangjelzés időpontjában a szolgálati gépkocsi eleje már a panaszos kerékpárjának hátsó kereke vonalában haladt, attól kb. 50-80 cm távolságban.

A rendőrségi dokumentumok szerint, amikor a panaszos a rendőr előtt elhaladt, felszólította, hogy a továbbiakban a kerékpárúton közlekedjen, akkor még a rendőr az úttest másik oldalán állt. Mivel azonban a panaszos a rendőri felszólítás ellenére a szabálysértést tovább folytatta, utána mentek szolgálati gépjárművel, és amikor utolérték kb. 6-7 méter távolságban, a megkülönböztető fényjelzést felkapcsolták és a szolgálati gépkocsi hangosbeszélőjén felszólította a rendőr, hogy álljon félre rendőri intézkedés céljából. A panaszos a parkolóban félrehúzódott, megállt, akkor a szolgálati gépkocsival mellé értek kb. 2 méterre, annak jobb első leengedett ablakán keresztül a rendőr ismételt közölte, hogy rendőri intézkedés alá vonta. A rendész jelentése szerint továbbá a parkolónál a szolgálati gépjármű megkülönböztető fény- és hangjelzését használva intézkedés alá vonták a panaszost. A testkamera által rögzített felvételen csak a megállítást követő események (igazoltatás) láthatók.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

A KRESZ 3. §-ának (1) bekezdés a) és c) pontja szerint, aki a közúti közlekedésben részt vesz, köteles a közúti forgalomra, valamint a közútnak és környezetének a védelmére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megtartani, illetve úgy közlekedni, hogy a személy- és vagyonbiztonságot ne veszélyeztesse, másokat közlekedésükben indokolatlanul ne akadályozzon, és ne zavarjon. A KRESZ rendelkezései – eltérő rendelkezések hiányában – a rendőrségi gépjárművek vezetőire is irányadók.

A KRESZ mellett speciális iránymutatás is szolgálja az egységes és szakszerű rendőri eljárást: a közúti járművek megállításának és követésének módszereiről és taktikáiról szóló 7001/2006. (IV. 6.) ORFK irányelv, amelynek 2. sz. alatti melléklete rögzíti a közúti jármű megállítása során alkalmazandó módszereket.

A mozgó jármű megállítása válik szükségessé többnyire szabálysértés, vagy bűncselekmény észlelése, illetve elrendelt fokozott közúti ellenőrzés, utazásbiztosítás során, illetve baleset helyszínén. Attól függően, hogy a rendőr gyalogosan, motorkerékpárral, illetve gépkocsival hajtja végre e feladatot, különböző módszereket kell alkalmazni. A megállítás helyét úgy kell megválasztani, hogy sem a szolgálati, sem pedig a leállított jármű más járművek forgalmát indokolatlanul ne akadályozza, és ne veszélyeztesse. A megállításnál fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy a járművezető a jelzést kellő időben észlelje.

További formai előírás, hogy a láthatóság elősegítésére láthatósági mellény, és a rendelkezésre álló eszközöktől függően nappal jelzőtárcsa, vagy fényvisszaverő kezelő, fehér kesztyű használata, éjjel és korlátozott látási viszonyok között, fényvisszaverő öv, fényvisszaverő sapkaszalag, jelzőtárcsa, illetve elemlámpa alkalmazása szükséges. Éjjel, illetve korlátozott látási viszonyok esetén pedig elsősorban megfelelően megvilágított helyen kerüljön sor a megállításra.

A szolgálati járművel menet közben végrehajtott leállítások során, valamint az úttesten, útpadkán és a leállósávon történő intézkedés ideje alatt, minden esetben működtetni kell a megkülönböztető fényjelzést. Az ORFK Irányelv szerint továbbá a rendőr biztonságát elsősorban a jármű hátulról történő megállítása szolgálja, amelynek érdekében a megkülönböztető fényjelzést használó gépjárműből a rendőrnek hangszórón keresztül kell a közlekedő jármű vezetője részére a követendő közlekedési magatartásra vonatkozó utasítást adnia (pl.: forgalmi rendszám, típus, illetve egyedi azonosításra alkalmas jegy és a követendő cselekvés megnevezésével), és ezt a szóbeli utasítást – annak érdekében, hogy az a közlekedőket ne érje váratlanul és figyelmüket felkeltse – a rövid ideig üzemeltetett megkülönböztető hangjelzés adása is meg kell, hogy előzze. Az Irányelv részletes útmutatást ad arra nézve is, hogy hogyan kell a szolgálati járművel megállni, illetve mi a teendő, ha a hátulról való megállítási kísérlet nem vezet eredményre.

Jelen esetben a Testület csak azt tudta kétséget kizáróan megállapítani, hogy a kerékpáron közlekedő panaszos megállítása hátulról történt, hangjelzés használata mellett, továbbá, hogy a szolgálati jelleg mind a rendőr személye, mind pedig a szolgálati gépkocsi tekintetében egyértelműen felismerhető volt a panaszos számára. Abban a kérdésben ugyanakkor nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, hogy a szolgálati gépkocsi és a kerékpáros panaszos közötti távolság mekkora volt, az veszélyeztető volt-e. **A Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszos testi épségét veszélyeztető módon vezette-e a rendőr a szolgálati gépkocsit, ezért testi épséghez való jog sérelme nem volt megállapítható.**

3) A panaszbeadvány szerint az intézkedő rendőr nem hallgatta meg a panaszost, a felvetéseire nem (illetve alig) reagált, kérdéseire nem volt hajlandó válaszolni. A rendőr lekezelő volt vele, továbbá valótlanul állította, hogy a panaszost korábban már figyelmeztetésben részesítette a szabálysértés miatt.

A c. r. zászlós jelentésében úgy nyilatkozott, hogy amikor a panaszost felszólította, azt mondta neki: „legyen szíves a kerékpárúton közlekedni”, illetve megállítása után is megkérte, „legyen szíves, szálljon le a kerékpárról”. A rendőr az intézkedés megkezdésekor az alaki szabályok betartásával köszönt, bemutatkozott, tájékoztatta a panaszost a szolgálati helyéről, rendfokozatáról és jelvéyszámáról, és tájékoztatta az intézkedés okáról és jogszabályi alapjáról. Az intézkedés során olyan nem hangzott el, hogy a panaszossal szemben a korábbiakban történt volna bármilyen rendőri intézkedés a rendőr részéről. A B.-i Önkormányzat Polgármesteri Hivatal rendése jelentésében a rendőr által tett nyilatkozatot támasztotta alá: a rendőr az intézkedés alaki és formai szabályait betartva tájékoztatta a panaszost az intézkedés okáról, elkérte iratait, és mert a felajánlott helyszíni bírságot nem fogadta el, a c. r. zászlós tájékoztatta a panaszost arról, hogy vele szemben szabálysértési feljelentést tesz.

A testkamera által rögzített rendőri intézkedés hallható és látható része azt tartalmazza, hogy az intézkedő rendőr elmondja a panaszosnak az intézkedés ténybeli és jogi indokát, illetve közli a következményét (helyszíni bírság kiszabását a szabálysértés elismerése esetén, ellenkező esetben a szabálysértési feljelentést). Hallható az is, amint közli: korábban már figyelmeztette a szabálysértésre, de azt a panaszos figyelmen kívül hagyva, továbbra is elkövette, a körforgalomba is úgy hajtott be. A Testület nem tapasztalta azt a felvétel alapos megtekintését követően, hogy a rendőri intézkedés rögzített időtartama alatt a rendőr lekezelően bánt a panaszossal, azonban annak teljes terjedelme nem volt látható, hallható.

a) A Testület a panasz ezen része tekintetében utal egyrészt az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdésére: a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni; másrészt pedig az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdésében foglalt kötelezettségre: a rendőr köteles a hozzáférőknek a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján úgy foglalt állást, hogy az intézkedő rendőr eleget tett az intézkedés ténye és célja közlésére vonatkozó törvényi kötelezettségének, amely által nem sérült a panaszos tisztességes eljárásához való joga. A bizonyítékok alapján ugyanakkor nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy – amennyiben a panaszos további felvilágosítást kért az intézkedést illetően – a rendőr megfelelően eleget tett-e a felvilágosítás-adásra vonatkozó törvényi előírásoknak, ezért ebben a részben ugyanezen alapjog sérelme nem megállapítható.

b) A Testület felhívja a figyelmet továbbá Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondatára, amely szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Ezen törvényi rendelkezéssel összefüggésben a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire, különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége. Ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, megtestesítik az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgálnak, illetve morális alapot biztosítanak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 1. pontja szerint a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie”. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok

kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint pedig a rendőr „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület a fentiekén túlmenően utal a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakra, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján – tekintettel arra, hogy a testkamera felvétele nem rögzítette a rendőri intézkedés egészét – úgy foglalt állást, hogy nem megállapítható, miszerint a rendőr lekezelően viselkedett a panaszossal. **A rendőri bánásmód tekintetében a panaszos emberi méltóságához való alapvető jogának sérelme nem állapítható meg.**

V.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a konkrét ügyben a rendőrségnek – a közrend védelme érdekében – intézkedési kötelezettsége keletkezett, annak kezdetén az intézkedő rendőr eleget tett az intézkedés ténye és célja közlésére vonatkozó kötelezettségének, ezért ezen részek tekintetében a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült. Ugyanezen alapjog sérelmének meg nem állapíthatóságáról döntött azonban a felvilágosítás-adási kötelezettség megfelelő teljesítése, illetve a rendőri bánásmód tekintetében. A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok elégtelensége miatt nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben sem, hogy veszélyeztető módon vezette-e a rendőr a szolgálati gépkocsit, ezért a panaszos testi épséghez való jog sérelme sem volt megállapítható.

A fentiek miatt a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2018. január 25.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag